

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Економічний факультет

Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Матеріали

III Всеукраїнської науково-практичної конференції

27 листопада 2025 р.

Кропивницький
2025

Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі : матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., 27 лист. 2025 р., м. Кропивницький / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи ; [редкол. : А.А. Тихий, В.В. Зайченко та ін.]. Кропивницький : РВЛ ЦНТУ, 2025. – 130 с.

Редакційна колегія:

Андрій ТИХИЙ, кандидат технічних наук, доцент, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Володимир ЗАЙЧЕНКО, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Наталія ШАЛІМОВА, доктор економічних наук, професор, декан економічного факультету, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Марина СЕМИКІНА, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, ЦНТУ м. Кропивницький;
Марія БУГАЄВА, кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Тарас ВАСИЛЬЦІВ, доктор економічних наук, професор, директор, Державна установа «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України»;
Марта КОПИТКО, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та економічної безпеки, Львівський державний університет внутрішніх справ;
Наталія ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
Володимир СИБІРЦЕВ, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Руслана ЖОВНОВАЧ, доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу та економічної теорії, ЦНТУ м. Кропивницький;
Олег ТЕРЕШКІН, доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанного бізнесу та харчових технологій, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна;
Наталія БАЛАЦЬКА, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри готельного, ресторанного бізнесу і крафтових технологій Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця;
Руслан ЛУПАК, доктор економічних наук, професор кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний університет;
Світлана КОВАЛЬЧУК, доктор економічних наук, професор, Хмельницький університету управління та права ім. Леоніда Юзькова;
Олена МАГОПЕЦЬ, кандидат економічних наук, професор, завідувачка кафедри аудиту, обліку та оподаткування, ЦНТУ, м. Кропивницький;
Віра САВЧЕНКО, кандидат економічних наук, професор, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Алла КАРНАУШЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри підприємництва, обліку та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Тетяна СТАВЕРСЬКА, кандидат економічних наук, доцент, завідувачка кафедри фінансів, банківської справи та страхування, директор Проблемної лабораторії «Фінансові технології», Державний біотехнологічний університет, м. Харків;
Леся КОНОНЕНКО, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та фінансів, Херсонський державний аграрно-економічний університет;
Наталія СЕРЕДА, кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу, Академія праці, соціальних відносин і туризму, м. Київ;
Тетяна БРИКОВА, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри харчових технологій і готельно-ресторанного сервісу Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету, м. Чернівці.

У збірнику опубліковано тези доповідей учасників III всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми і перспективи економічного розвитку в умовах модернізаційних процесів в Україні та світі». Тези доповідей відображають результати наукових досліджень, присвячених розгляду різноманітних проблем, умов та чинників економічної діяльності та безпеки підприємств, регіонів, соціальної відповідальності бізнесу та держави, розвитку інвестиційної та інноваційної політики, людського капіталу, визначенню стратегічних перспектив підприємств агропромислового комплексу, торговельних та готельно-ресторанної індустрії України.

Для науковців, викладачів, здобувачів PhD, здобувачів вищої освіти економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Може бути корисним також для підприємців, організаторів бізнесу, менеджерів підприємств, спеціалістів з економіки, торгівлі та готельно-ресторанної справи.

Рекомендовано до друку вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету (Протокол №3 від 10 листопада 2025 року)

За достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат, галузевої термінології, економіко-статистичних даних та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

Зміст

Балацька Н. Ю. Концепція розвитку підприємств готельно-ресторанного бізнесу на засадах ціннісного підходу	8
Кравченко М. Ф., Плачінта М. В. Інноваційні технології крафтових десертів із сезонних фруктів Буковини....	10
Кривохижа Є. М. Оцінювання впливу змін клімату на формування продуктивності озимої пшениці в західному лісостепу України	12
Семикіна М. В., Данилишин О. Р. Впровадження цифрового маркетингу в електронному бізнесі підприємства та його економічна ефективність	15
Семикіна М. В., Жирний Р. В. Трансформація мотиваційного менеджменту як інструмент збереження людського капіталу підприємства в умовах війни	17
Якименко-Терещенко Н. В., Мала А. В. Клієнтоорієнтований сервіс як стратегічний драйвер диверсифікації в ресторанному бізнесі.....	19
Hyshchuk Roman Sustainable development goals in the environmental and socio-economic activities of university tourism clubs	21
Kernasyuk Yu. V. Artificial intelligence, climate and food security as challenges for global economic stability	24
Брикова Т. М., Гревцева Н. В. Циркулярна економіка та стале управління ресурсами в готельно-ресторанному бізнесі.....	26
Дуб В. В., Костів К. Т. Синергія готельно-ресторанних комплексів та оздоровчих SPA-послуг	29
Жилякова О. В. Проблеми оцінки інвестиційного потенціалу домогосподарств	31
Задорожня Л. М. Управління фінансовими ризиками у кейтеринговому бізнесі в Україні	33
Ліштаба Т. В., Ліштаба С. Я. Використання цифрових платформ в управлінні міжнародними логістичними потоками.....	34

Огаренко Т. А., Миронько Б. В.	
Комунікаційні навички підприємця як ключовий фактор конкурентоспроможності в умовах цифрової економіки	37
Паламарек К.	
Інноваційні напрями розвитку ресторанного бізнесу під впливом гастрономічних трендів	40
Паращук А. В.	
Бар, як елемент інноваційного сервісу: стратегічні можливості для готельно-ресторанного бізнесу	42
Романовська О. Л., Терен В. П.	
Національна кухня в сучасній інтерпретації та фуд-дизайн.....	45
Савченко В. М., Кононенко Л. В.	
Розвиток оподаткування ЗЕД у підприємстві	46
Середа Н. М.	
Сталий розвиток як основа модернізації маркетингової стратегії та підвищення конкурентоспроможності підприємств.....	48
Сисоліна Н. П.	
Інформаційна безпека як ключовий елемент економічної безпеки підприємства	51
Харченко І. В., Прихід І. М.	
Напрямки розвитку українських підприємств машинобудівної галузі в сенсі інтеграції європейську спільноту і успішної роботи на світових ринках	53
Хачатурян О. С.	
Адаптація готельно-ресторанного бізнесу України до умов економічної нестабільності	55
Червоний В. М., Коротецька К. С.	
Інновації в технології біорозкладного пакування для кондитерських виробів.....	58
Анкундінов В. К.	
Сільське господарство в епоху Agriculture 5.0	59
Бершадська К. С.	
Проблеми імплементації фінансових технологій в управління бізнес-процесами підприємств	61
Белушкіна І. В., Терешкін О. Г.	
Сучасні моделі сталого розвитку в ресторанній індустрії.....	64

Власенко Є. В.	
Інвестиційний потенціал України	67
Дашкін В. І., Хачатурян О. С.	
Інноваційні моделі розвитку підприємництва в умовах економічної нестабільності	69
Дмитров А. Ю., Кононенко Л. В.	
Розвиток обліково-аналітичного забезпечення управління в сільських радах в сучасних умовах	72
Ємельянова А. В.	
Інноваційні механізми управління ресурсним потенціалом підприємства в умовах цифрової трансформації	73
Кандиба М. А.	
Забезпечення ефективності використання ресурсів у сфері агробізнесу України	75
Канцер О. А.	
Заходи адаптації стратегій розвитку малих підприємств до викликів післявоєнної відбудови економіки	77
Клявіна О. К.	
Lean Startup як методологія побудови інноваційного бізнесу	80
Коваленко В. С.	
Цифрова адаптація як інструмент трансформації фінансової архітектури підприємств торгівлі	82
Козьма О. С.	
Інноваційні інструменти розвитку підприємництва в роздрібній торгівлі в умовах цифрової трансформації	84
Компанієць А. О.	
Вплив системи інформаційної безпеки на економічну стійкість підприємства в умовах сучасних загроз	85
Коршенко. О. Р.	
Сучасні тенденції та економічні особливості розвитку сфери послуг у сфері туризму та готельно-ресторанної справи	88
Крамаренко Д. В.	
Організаційний механізм впровадження конкурентної стратегії підприємства малого бізнесу	89
Кривозуб О. О., Кононенко Л. В.	
Сучасні мегатренди та їх вплив на розвиток дорадницької діяльності	91

Левандовська Л. В.	
Інноваційні технології хлібобулочних виробів з використанням локальної сировини.....	92
Левчук В. С.	
Сутність дебіторської заборгованості та питання її регулювання	95
Лимаренко І. Р., Терешкін О. Г.	
Дизайн регенеративного досвіду як ключ до майбутнього індустрії гостинності.....	97
Недзельська Т. О.	
Впровадження штучного інтелекту для оптимізації бізнес-процесів промислових підприємств	99
Орлова Т. П., Савченко В. М.	
Розвиток корпоративного підприємництва в сучасних умовах	102
Погорілий І. В.	
Цифровий потенціал як ключовий чинник формування інноваційного розвитку підприємства в умовах цифрової трансформації.....	104
Разуваєв С. О.	
Підвищення стійкості інформаційних систем підприємства на основі концепції бізнес-аналізу	106
Сабадир Я. Б.	
Впровадження інноваційних логістичних технологій у системі торговельної діяльності підприємства.....	108
Самброс Г. О.	
Цифровізації логістичних процесів у сфері управління відходами: перспективи впровадження для ТОВ «Екостайл».....	109
Сарібекян А. Г.	
Сучасні особливості організації бізнес-процесів в умовах військового стану	112
Семченко О. С.	
Стратегічне управління ризиками суб'єктів малого підприємництва	115
Франчук Н. І., Кононенко Л. В.	
Консалтингове супроводження формування звітності малими агропідприємствами	118
Фусарь А. Ю.	
Обґрунтування вибору ERP-системи для малого виробничого підприємства сільськогосподарського машинобудування	119

Нісфоян С. С., Малявка П. С.

Методи оцінки ймовірності банкрутства підприємства 121

Анашкін А. О.

Цифровізація системи управління економічною стійкістю
підприємств у кризових умовах 124

Крючков А. С.

Стратегічні підходи до управління інноваційним розвитком
національної економіки 127

*Власенко Є. В.,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(Науковий керівник: к.е.н., доцент Кононенко Л. В.)
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Херсон*

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ

Інвестиційний потенціал є важливою складовою економічного зростання кожної країни. Інтеграція у світовий ринок дає можливості країни заявити про себе та свої досягнення. Для України інвестиції є можливістю для економічного зростання та зовнішньоекономічної діяльності.

В Україні є значні природні ресурси, розвинута аграрна та промислова база. Важливим фактором є також вдале географічне положення. Однак важливо аналізувати всі фактори, що впливають на інвестиційний потенціал країни, як позитивні, так і негативні, для вирішення різних проблем і можливості для залучення інвесторів.

На даний момент існує багато перешкод для збільшення інвестиційного потенціалу. Є великі ризики інвестицій через зниження ВВП та дефіцит робочої сили через міграцію та відсутні швидкі темпи економічного відновлення. Після падіння на 28,8% у 2022 році, економіка відновилася на 5,5% у 2023 році (за уточненими даними). За підсумками 2024 року зростання ВВП склало всього 2,9% за рік (менше за очікування). Економічне відновлення поступово сповільнюється [1].

Україна має значний інвестиційний потенціал, зокрема в аграрному секторі, інформаційних технологіях, енергетичній галузі та інфраструктурі. На сьогодні Україна вже заявила про себе на міжнародному ринку як потенційний інвестор.

Україна є одним з найбільших виробників і експортерів сільськогосподарської продукції, такої як зерно, олія, тощо. Природні ресурси країни забезпечують значний потенціал для іноземних інвестицій у аграрний сектор. Зокрема, Україна є одним із найбільших світових виробників соняшника та лідером у виробництві соняшникової олії. Крім того, країна входить до десятки найбільших виробників зерна та є одним із трьох найбільших експортерів кукурудзи. До основних вирощуваних культур також належать зернові, бобові, картопля, цукровий буряк і овочеві культури. Останні десятиліття спостерігається стійке зростання обсягів експорту зернових, що свідчить про високий потенціал розвитку галузі. Основними імпортерами українського зерна у 2023 році стали Китай (9,6%), Іспанія (7,5%) та Туреччина (7,4%), що свідчить про високий попит на українську продукцію з боку як азійських, так і європейських ринків [2].

Україна має значний розвиток в сфері інформаційних технологій та програмного забезпечення. Маючи кваліфікованих спеціалістів, що розвивають цей напрямок, завдяки високому рівню технічної освіти в Україні. Це важливий чинник для інвестицій який досить активно розвивається завдяки кваліфікованим кадрам та конкурентоспроможним цінам на послуги.

Український ІТ-ринок має значні перспективи для інвестицій німецького бізнесу завдяки високій експортній орієнтації, конкурентній вартості послуг та великій кількості кваліфікованих фахівців. На ринку України налічується близько 346,2 тисячі ІТ-спеціалістів, які працюють у 2150 компаніях, що досить точно описує можливості кадрового потенціалу і здатність задовольнити попит на ІТ-послуги у Німеччині, де спостерігається значний дефіцит таких фахівців. Ринок характеризується високим попитом на аутсорсингові послуги з боку міжнародних клієнтів, а його орієнтація на експорт дозволяє забезпечувати німецьким компаніям доступ до якісних та економічно вигідних ІТ-рішень [3].

Для підвищення інвестиційного потенціалу в Україні було запроваджено спеціальний правовий режим «Дія.City».

15 липня 2021 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». Він заклав фундамент для запровадження в Україні спеціального правового режиму Дія.City та визначив його загальні засади. Цей Закон став результатом плідної та кропіткої роботи фахівців Комітету, Мінцифри при тісній співпраці з ІТ-індустрією.

Головну роль в сучасній світовій економіці відіграють новітні цифрові технології та інновації, саме тому країни-члени Європейського Союзу та інші держави докладають якомога більше зусиль для стимулювання цифрової економіки.

Розробка концепції Дія.City покликана посилити конкурентні позиції України в боротьбі за інвестиції та талановитих фахівців, а також створити найкращі умови для розвитку ІТ-бізнесу в нашій державі [4].

Дія.City унікальний правовий та податковий простір, що створює сприятливі умови для розвитку бізнесу в Україні й запроваджує стимули для перетворення країни на високотехнологічну цифрову державу. Розробники створили зручні додатки з ефективними інструментами, держава забезпечує комфортні податкові умови. Все це допомагає компаніям будувати прозору корпоративну структуру, легше залучати іноземні інвестиції, задіювати додаткові механізми для захисту нематеріальних активів [5, 6].

Україна досить активно займається розробкою та впровадженням різних концепцій для залучення інвесторів. Проте, результати дослідження щодо готовності інвестувати в Україну, що були представлені на конференції URC2025 у Римі, свідчать про неготовність до інвестицій. Дослідження, що охопило понад 300 українських та європейських компаній підтвердило наявність надійної основи для подальших прямих іноземних інвестицій у відновлення та економіку України. У фокусі дослідження – ключові сектори економіки, у яких працюють українські та європейські компанії. Український бізнес найбільш активний у сфері ІТ та послуг, тоді як європейські компанії зосереджені переважно на промисловості, будівництві, охороні здоров'я, тощо. Обидві сторони визнали транспорт і логістику ключовими напрямками для співпраці. Майже 55% європейських компаній заявили про зацікавленість та співпрацю, що свідчить про готовність збільшувати прямі іноземні інвестиції в Україну. Найбільший інтерес спостерігається до промисловості, енергетики та інфраструктури, а також агросектору, медицини й оборони.

Україна має великий інвестиційний потенціал для залучання іноземних інвестицій для економічного розвитку країни, зокрема в аграрному секторі та ІТ.

Список використаних джерел:

1. Трекер економіки України під час війни URL: <https://ces.org.ua/tracker-economy-during-the-war/> (дата звернення 25.11.2025).
2. Іщук М. А., Голуб Х. А. Перспективи розвитку аграрного сектору України в контексті економічних та геополітичних викликів: Економіка, с. 21-27.
3. Аналіз ІТ-галузі в Україні. 2025 рік. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-it-otrasli-v-ukraine-2025-god> (дата звернення 25.11.2025).
4. Спеціальний режим Дія.City працює та зміцнює нашу економіку, Комітет з питань цифрової трансформації URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/242877.html (дата звернення 25.11.2025).
5. Міністерство цифрової трансформації України URL: <https://thedigital.gov.ua/projects/business/city> (дата звернення 25.11.2025).
6. Назарова Г. Б., Кононенко Л. В. Оподаткування резидентів Дія Сіті: вітчизняний та міжнародний досвід. Наукові перспективи. Серія «Економіка». 2023. № 8(38). С. 378–396. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8\(38\)-378-395](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8(38)-378-395).
7. Інвестиції в Україну: дослідження від СУП інвестиційного потенціалу країни URL: <https://sup.org.ua/news/rezultaty-doslidzhennia-sup/> (дата звернення 25.11.2025).

УДК: 330.341.1:334

*Дашкін В. І.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти;
Хачатурян О. С., к.е.н., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Сучасне підприємницьке середовище функціонує в умовах підвищеної економічної нестабільності, що проявляється у фінансових кризах, коливаннях ринкової кон'юнктури, посиленні глобальної конкуренції та невизначеності зовнішнього середовища. За таких умов традиційні моделі розвитку підприємництва втрачають ефективність, що зумовлює необхідність пошуку та впровадження інноваційних моделей, здатних забезпечити адаптивність і стійкість суб'єктів господарювання.

Проблематика інноваційного розвитку підприємництва ґрунтовно розглядається у працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Зокрема, П. Друкер наголошує на визначальній ролі інновацій як основного інструменту підприємницького успіху в умовах змінного середовища [1, с. 2-3]. Й. Шумпетер розглядає інновації як рушійну силу економічного розвитку, що забезпечує трансформацію виробничих і управлінських процесів [2, с. 45-47]. У працях В. М. Геєця акцентується увага на необхідності формування інноваційної моделі розвитку підприємництва як передумови стабілізації національної економіки [3, с. 112-114]. Разом із тим питання адаптації інноваційних моделей до умов економічної нестабільності потребує подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Нагорняк Г., Вовк Ю. Роль державної інноваційної політики у забезпеченні розвитку економіки України. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2012. Вип. 1 (6). С. 202-209. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2012/12ngsreu.pdf>.
2. Управління інноваційним розвитком : навч. посібн. / Юринець З.В., Гнилянська Л.Й., Юринець Р.В. Львів : СПОЛІОМ, 2021. 132 с.
3. Шут С. О. Стратегічні підходи до управління інноваційно-інвестиційним розвитком в умовах трансформації економіки. *Академічні візії*. 2024. № 37. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14502432>.
4. Волкова М. В., Подвігін А. Д. Стратегічний підхід управління інноваційною діяльністю підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-133>.